

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПІДПРИЄМНИЦТВОМ

Л.В.Савун, аспірант
СумДУ

Зростаюча інтенсивність експлуатації природних ресурсів, відсутність ефективних механізмів стійкого розвитку, стимулювання екологобезпечної поведінки, впровадження еколого-інноваційних технологій визначає необхідність формування в Україні комплексних систем еколого-економічного управління.

Екологічне управління представляє собою поетапний процес розробки й реалізації стратегічних і тактичних рішень, спрямованих на раціональне використання та охорону навколишнього природного середовища на організаційних, економічних і правових засадах.

Найбільш раціональним є реалізації еколого-економічного управління на регіональному, місцевому рівнях з врахуванням особливостей території, з розробкою оптимальної структури методів та механізмів, при ефективному здійсненні інноваційної діяльності.

На підприємстві екологічне управління характеризується значною гнучкістю та ініціативністю. Разом з тим, ефективне функціонування такої системи є достатньо дорогим процесом, тому цей аспект необхідно враховувати при правовому регулюванні еколого-правових відносин з метою надання пільг підприємствам, де такі системи існують. Екологічні показники повинні стати невід'ємною складовою оцінки підприємства, його інвестиційної привабливості.

Так, економічний механізм у галузі охорони навколишнього природного середовища і природокористування поєднує дві великі групи регуляторів екологічної поведінки суб'єктів господарювання. Перша група спрямована на примушення забруднювачів довілля обмежувати свою еколого-деструктивну діяльність. Друга група регуляторів, яка активізує природоохоронну діяльність товаровиробників, спрямована на спонукання природо користувачів до поліпшення стану навколишнього природного середовища. Нині в Україні економічний механізм репрезентований регуляторами першої групи, і відбуваються лише перші спроби застосування регуляторів другої групи. Тому значні зусилля в реформуванні еколого-управлінської системи повинні бути сконцентровані і на перегляді економічного підґрунтя реалізації національної екологічної політики,

фінансовому забезпеченні реалізації природоохоронних програм на всіх рівнях.

Для активізації еколого-орієнтованої інноваційної діяльності в рамках комплексних систем еколого-економічного управління необхідно вдосконалювати їх інструменти за наступними напрямками:

1. Адекватна економічна оцінка природних ресурсів та вплив на навколишнє середовище, компенсація екологічного збитку.
2. Реформування системи платежів за користування природними ресурсами та забруднення навколишнього середовища (збільшення ставок, долі в структурі стягуваних податків, забезпечення цільового використання).
3. Фінансування природоохоронних заходів на основі програмно-цільового методу за рахунок ресурсів цільових економічних фондів, що акумулюють ці платежі розробка заходів.
4. Розробка заходів економічного стимулювання еколого-інноваційної діяльності, екологічного підприємництва, впровадження систем екологічного страхування, менеджменту, аудиту, модернізації інноваційної інфраструктури.
5. Розвиток правової системи екологічної політики.

Створення системи стійкого еколого-економічного управління господарської діяльності дозволить досягти ряду позитивних результатів: залучення інвестиційних ресурсів в еколого-інноваційну сферу, впровадження систем екологічного менеджменту. Крім цього, забезпечуватиметься зниження негативного впливу на навколишнє середовище, покращення рівня життя населення, підвищення інвестиційної привабливості території.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Суровцева Е.С. Управление инновационно-инвестиционными процессами в экологической сфере и их финансовое обеспечение // Автореферат – Орел, 2006.
2. Веклич О.О. Аналіз ефективності вітчизняного економічного механізму природокористування щодо ідеї сталого розвитку // Економічні реформи України в контексті переходу до сталого розвитку / Матеріали 2-х конференцій та рекомендації до проекту Національної стратегії: Інститут сталого розвитку. — К.: Інтелсфера, 2001. — с. 95.
3. Мельник Л. Принципи екологобезпечного розвитку. – Економіка України. - № 2. - 1996. – С. 71 – 78.
4. Галушкіна Т. Екологічний менеджмент в Україні. – Економіка України. - № 6. – 1999. – С. 78 – 83.
5. Веклич О. Удосконалення економічних інструментів екологічного управління в Україні. – Економіка України. - № 9. – С. 65 – 74.